



ПОСТАНОВЛЕНИЕ

03.03.2020

г. Мензелинск

КАРАР

№ 20

Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районында
Гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турындагы Нигезләмәне
раслау хакында

«Гражданнар оборонасы турында» 1998 елның 12 февралендәге 28-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Хөкүмәтенң «Россия Федерациясендә гражданнар оборонасы турында Нигезләмәне раслау хакында» 2007 елның 26 ноябрәндәге 804 номерлы Карары, Татарстан Республикасы Президентының «Татарстан Республикасында гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында нигезләмәне раслау турында» 2008 елның 22 ноябрәндәге ПУ-598 номерлы Боерыгы, Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының «Муниципаль берәмлекләрдә һәм оешмаларда гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында Нигезләмәне раслау турында» 2008 елның 14 ноябрәндәге 687 номерлы Боерыгы нигезендә, Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районында гражданнар оборонасы буенча чараларны төрле яклап тәмин итүне оештыру максатларында

КАРАР БИРӘМ:

1. Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районында гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында беркетелгән Нигезләмәне расларга.
2. Минзэлә муниципаль районы оешмалары һәм учреждениеләре житәкчеләренә, аларның оештыру-хокукый формаларына бәйсез рәвештә, гамәлдәге законнар нигезендә, оешмада гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында Нигезләмә эшләргә һәм расларга тәкъдим итәргә.
3. Әлеге карар рәсми басылып чыкканнан соң үз көченә керә.
5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Минзэлә
муниципаль район Башлыгы

А. Ф. Сәлахов

Татарстан Республикасының
Минзэлә муниципаль районы
Башлыгы
Карары белән расланды

дата 03.03 2010 № 10

Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районында Гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында Нигезләмә

1. Әлеге Нигезләмә "Гражданнар оборонасы турында" 1998 елның 12 февралендәге 28-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен "Россия Федерациясендә гражданнар оборонасы турында Нигезләмәне раслау хакында" 2007 елның 26 ноябрэндәге 804 номерлы Карары, Татарстан Республикасы Президентының «Татарстан Республикасында гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында нигезләмәне раслау турында» 2008 елның 22 ноябрэндәге ПУ-598 номерлы Указы, Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла-казалар нәтижеләрен бетерү министрлыгының «Муниципаль берәмлекләрдә һәм оешмаларда гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында Нигезләмәне раслау турында» 2008 елның 14 ноябрэндәге 687 номерлы боерыгы нигезендә, гражданнар оборонасын булдыру һәм алып бару, шулай ук Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районында гражданнар оборонасы буенча төп чаралар (алга таба-Минзэлә муниципаль районы).

2. Минзэлә муниципаль районында гражданнар оборонасы буенча чаралар Минзэлә муниципаль районында гражданнар оборонасын алып баруга эзерлек һәм алып бару кысаларында оештырыла.

3. Гражданнар оборонасын алып баруга эзерлек халыкны, хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар аркасында килеп чыккан куркынычлардан, матди һәм мәдәни кыйммәتلәрдән саклау чараларын алдан ук үтәүдән гыйбарәт, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп туган очракта, Минзэлә муниципаль районының Гражданнар оборонасы, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү мәсьәләләре буенча төп чараларны (алга таба - Минзэлә муниципаль районының төп чаралар планы) күздә тоткан еллык план нигезендә тормышка ашырыла.

4. Минзэлә муниципаль районының бер елга төп чаралар планы Минзэлә муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан эшләнә, һәм гражданнар оборонасы бурычларын һәм гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча махсус вәкаләтле орган - Татарстан Республикасы буенча Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла-казалар нәтижеләрен бетерү министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш

идарәсе (алга таба-Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе) белән килештерелә.

Гражданнар оборонасын алып баруга әзерләү һәм алып бару буенча төп чараларны планлаштыру, хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук мөмкин булган террорлык актлары һәм гадәттән тыш хәлләр нәтижәсендә, Минзәлә муниципаль районы территориясендә хәрби конфликтлар яки андый конфликтлар вакытында заманча зыян китерү чараларын куллану нәтижәсендә килеп чыгарга мөмкин булган хәлләрне һәрьяклап бәяләүне исәпкә алып башкарыла.

5. Муниципаль дәрәжәдә гражданнар оборонасын алып баруга әзерлек муниципаль берәмлектә гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турындагы нигезләмә белән билгеләнә һәм Минзәлә муниципаль районы территориясендә халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләрне хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар нәтижәсендә килеп чыккан куркынычлардан, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыкканда яклау чараларын планлаштырудан гыйбарәт.

Гражданнар оборонасын муниципаль дәрәжәдә алып бару Минзәлә муниципаль районының Гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау планы нигезендә гамәлгә ашырыла һәм Минзәлә муниципаль районы территориясендә халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләрне хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар нәтижәсендә килеп чыккан куркынычлардан, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыккан очраклардан саклау буенча чараларны үтәүдән гыйбарәт.

6. Гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау планы гражданнар оборонасын китерү һәм хәрби һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне бетерү буенча чараларның күләмен, оештырылуын, тәртибен, ысулларын һәм вакытларын билгели.

Гражданнар оборонасы һәм табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне бетерү буенча чараларны үтәү табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча чаралар планы нигезендә гамәлгә ашырыла.

6.1. Минзәлә муниципаль районы территориясендә гражданнар оборонасы буенча чараларны тәэмин итү идарә органнары, гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча бердәм дәүләт системасы көчләре һәм чаралары белән башкарыла.

Минзәлә муниципаль районы башкарма комитеты Минзәлә муниципаль районы территориясендә гражданнар оборонасы буенча чараларын үтәүне тәэмин итүче оешмалар исемлеген билгели.

7. Минзәлә муниципаль районы башкарма комитеты, Гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итү максатларында, гражданнар оборонасы өлкәсендәге вәкаләтләр нигезендә, көчләр, чаралар, Гражданнар оборонасы объектлары, матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын булдыра һәм үз эченә ала, Гражданнар оборонасы чараларын планлаштыра һәм тормышка ашыра.

8. Минзәлә муниципаль районы Башкарма комитеты карары буенча коткару хезмәтләре (медицина, инженер, коммуналь-техник, янгынга каршы, жәмәгать тәртибен саклау, хайваннар һәм үсемлекләрне саклау, хәбәр итү һәм элементә,

транспорт белән тээмин итү һәм ягулык-майлау материаллары, юл, энергетика һәм сәүдә һәм туклану) оештырыла ала, аларның оештыру һәм эшчәнлек тәртибе коткару хезмәтләре турында тиешле нигезләмәләрдә барлыкка килә торган органнар һәм оешмалар тарафыннан билгеләнә.

Коткару хезмәте составына Гражданнар оборонасы буенча чаралар үткәрү, авария-коткару формированиеләренәң гамәлләрен төрле яклап тээмин итү һәм сугыш конфликтларында яки бу конфликтлар нәтижәсендә башка кичектергесез эшләренә башкару, шулай ук табиғый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләренә бетерүдә идарә органнары, көчләре һәм чаралары керә.

Коткару хезмәтләренәң төре һәм саны гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау планнары нигезендә башкарыла торган эшләренәң күләмен һәм характерын исәпләү нигезендә билгеләнә.

Минзәлә муниципаль районының коткару хезмәте турындагы нигезләмә коткару хезмәте житәкчесе тарафыннан эшләнә, Татарстан Республикасының тиешле коткару хезмәте житәкчесе белән килештерелә һәм Минзәлә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан раслана.

Минзәлә муниципаль районында көчләренәң һәм гражданнар оборонасы чараларының әзерлеген булдыру һәм тээмин итү белән методик житәкчелек итү, шулай ук бу өлкәдә Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм табиғый бәла - казалар нәтижәләрен бетерү министрлығы (алга таба-Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлығы) һәм Татарстан Республикасы буенча Россия ГТХМ Баш идарәсе гамәлгә ашырыла.

9. Минзәлә муниципаль районы Башкарма комитеты эвакуация чараларын планлаштыру, әзерләү һәм үткәрү өчен алдан ук тыныч вакытта эвакуация комиссиясе төзелә. Эвакуация комиссиясен Минзәлә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе урынбасары житәкли. Эвакуация комиссиясе эшчәнлегенә Минзәлә муниципаль районының Гражданнар оборонасы житәкчесе тарафыннан расланган эвакуация комиссиясе турында Нигезләмә белән регламентлана.

10. Гражданнар оборонасы көчләре тыныч вакытта табиғый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләренә кисәтү һәм бетерү буенча чараларда катнашу өчен жәлеп ителергә мөмкин.

Гадәттән тыш хәлләр нәтижәләрен бетерү өчен тыныч вакытта гражданнар оборонасы көчләрен һәм чараларын жәлеп итү турындагы карарны Минзәлә муниципаль районы гражданнар оборонасы житәкчесе үзе төзегән гражданнар оборонасы көчләренә карата кабул итә.

11. Минзәлә муниципаль районы территориясендә гражданнар оборонасы белән житәкчелек итүне Минзәлә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе башкара.

Минзәлә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау чараларын оештыру һәм үткәрү өчен шәхси жаваплылык тота.

12. Минзәлә муниципаль районында гражданнар оборонасы белән идарә итүне гамәлгә ашыручы орган булып, гражданнар оборонасы, гадәттән тыш хәлләренә кисәтү һәм бетерү өлкәсендәге бурычларны хәл итүгә вәкаләтле, Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә төзелә торган структур бүлекчә тора.

Минзэлэ муниципаль районы Башкарма комитеты гражданнар оборонасы өлкәсендә, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча бурычларны хәл итүгә вәкаләтле структур бүлекчәне комплектауны гамәлгә ашыра, аларның функциональ бурычларын һәм штат расписаниесен эшли һәм раслый.

Гражданнар оборонасы, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча бурычларны хәл итүгә вәкаләтле структур бүлекчә житәкчесе турыдан-туры Минзэлэ муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенә буйсына.

13. Гражданнар оборонасы буенча чараларны оешкан төстә һәм планлы рәвештә гамәлгә ашыруны тәмин итү, шул исәптән тыныч һәм сугыш вакытында фаразланган һәм барлыкка килгән куркынычлар турында халыкка үз вакытында хәбәр итү максатыннан, Минзэлэ муниципаль районы территориясендә гражданнар оборонасы өлкәсендә мәгълүмат жыю һәм аны уртаклашу оештырыла.

Минзэлэ муниципаль районы территориясендә мәгълүмат жыю һәм алмашу «Минзэлэ муниципаль районы Гражданлык яклау идарәсе» муниципаль казна учреждениесе тарафыннан башкарыла.

Минзэлэ муниципаль районы Башкарма комитеты мәгълүматны Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына тапшыра.

14. Гражданнар оборонасы буенча чаралар муниципаль дәрәжәдә федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары һәм Россия Федерациясенә һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары, Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы Гражданнар оборонасы житәкчесенә эш итү документлары, шулай ук әлеге Нигезләмә нигезендә гамәлгә ашырыла.

15. Минзэлэ муниципаль районы Башкарма комитеты, Гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итү максатыннан, түбәндәге төп чараларны планлаштыра һәм тормышка ашыра:

15.1. Гражданнар оборонасы өлкәсендә халыкны эзерләү буенча:

Минзэлэ муниципаль районының үзенчәлекләрен исәпкә алып, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан расланган үрнәк программалар, эшләүче халыкны, вазыйфай затларны һәм гражданнар оборонасы хезмәткәрләрен, шәхси составны һәм Минзэлэ муниципаль районы хезмәткәрләрен эзерләү буенча үрнәк программалар нигезендә эшләү;

Минзэлэ муниципаль районы халкын хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар нәтижәсендә килеп чыккан куркынычлардан, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыккан очраклардан саклау ысулларына эзерләү һәм оештыру;

Минзэлэ муниципаль районы формированиеләренә һәм хезмәтләренә шәхси составын эзерләү;

Гражданнар оборонасы буенча өйрәнүләр һәм тренировкалар үткәрү;

Минзэлэ муниципаль районы территориясендә урнашкан хезмәткәрләренә, шәхси составның һәм хезмәтләренә эзерлеген оештыру-методик житәкчелек итү һәм контрольдә тоту;

Гражданнар оборонасы буенча уку-консультация пунктларын булдыру, жиһазлау һәм аларның эшчәнлеген оештыру, шулай ук тиешле лицензиясе булган өстәмә һөнәри белем бирү учреждениеләрендә Минзэлэ муниципаль

районы гражданнар оборонасы хезмәткәрләренә һәм вазыйфаи затларының квалификациясен күтәрүне тәмин итү;

гражданнар оборонасы өлкәсендә белемнәрне пропагандалау.

15.2. Халыкка хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар аркасында килеп чыккан куркынычлар турында, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыккан очракта хәбәр итү:

халыкка үзәкләштерелгән хәбәр итү системасының даими эзерлеге торышы, аны реконструкцияләү һәм модернизацияләү;

халык күпләп жыела торган урыннарда халыкка хәбәр итү һәм хәбәр итү буенча махсулаштырылган техник чаралар урнаштыру;

Россия Федерациясенә бердәм электр элементәсе челтәрен, радио-, чыбыклы һәм телевизион тапшырулар челтәрләрен һәм башка техник чараларны комплекслы файдалану;

гражданнар оборонасы өлкәсендә мәгълүмат жыю һәм алар белән алмашу.

15.3. Халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләренә куркынычсыз районнарға эвакуацияләү буенча:

халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләренә куркыныч зоналардан имин районнарға эвакуацияләү буенча чараларны планлаштыру, эзерләү һәм үткәрүне оештыру, шулай ук үз эшчәнлеген сугыш вакытында дәвам итүче оешма хезмәткәрләрен һәм куркыныч янаган зоналарда Гражданнар оборонасы буенча чараларны үтәүне тәмин итүче оешма хезмәткәрләрен урнаштыру;

халыкны, эвакуацияләнергә тиешле матди һәм мәдәни кыйммәтләренә урнаштыру өчен куркынычсыз районнар эзерләү;

эвакуация органнары эшчәнлеген булдыру һәм оештыру, шулай ук аларның шәхси составын эзерләү.

15.4. Халыкка шәхси һәм коллектив яклау чаралары бирү буенча:

гражданнар оборонасының саклагыч корылмаларына һәм аларның тормыш-көнкүрешен тәмин итү системаларына билгеләнгән һәм техник хезмәт күрсәтү буенча даими эзерлек хәлендә тоту, саклау, төзү;

тыныч вакытта һәм гражданнар оборонасын тыныч вакыттан сугыш вакытына күчәргәндә, халыкны ябу өчен жир асты киңлекләренә башка корылмаларын тирәнәйтелгән биналардан һәм башка корылмалардан тыш;

сугыш вакытында гражданнар оборонасының житмәгән саклагыч корылмаларын планлаштыру һәм төзүне оештыру;

гражданнар оборонасының саклау корылмаларында, тирән биналарда һәм жир асты киңлегенә башка корылмаларында халыкны яшерүне тәмин итү;

халыкны шәхси яклау чараларын туплау, саклау, яңарту һәм куллану;

халыкка шәхси саклану чараларын бирүне һәм коллектив яклау чараларын билгеләнгән срокта бирүне тәмин итү.

15.5. Яктырту һәм башка төр маскировка буенча:

маскировкага тиешле объектлар исемлеген билгеләү;

билгеләнгән тәртиптә гражданнар оборонасы төркемнәренә кертелгән территорияләренә комплекслы маскировкалау планнарын эшләү;

яктырткыч һәм башка төр маскировка чаралары үткәрү өчен кирәкле матди-техник чаралар запасларын билгеләнеш буенча куллануга даими эзерлек хәлендә тоту һәм булдыру.

15.6. Хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук табиғый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдә халык өчен куркыныч туган очракта, һәлакәттән коткару һәм башка кичектергесез эшләрне үткәрү турында:

гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча бердәм дәүләт системасын булдыру, жиһазлау һәм әзерләү, шулай ук аларның гамәлләрен планлаштыру;

авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләрне һәрьяклап тәэмин итү өчен матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын куллану буенча даими әзерлек хәлендә тоту һәм аны булдыру.

15.7. Хәрби конфликтларда яисә бу конфликтлар нәтижәсендә зыян күргән халыкны, шулай ук табиғый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдә беренче чираттагы тормыш белән тәэмин итү буенча

халыкның беренчел яшәешен тәэмин итүнең төп төрләрен планлаштыру һәм оештыру;

матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын куллану буенча даими әзерлек хәлендә тоту һәм булдыру;

халыкны азык-төлек һәм азык-төлек булмаган товарлар белән нормалаштырылган тәэмин итү;

халыкка коммуналь-көнкүреш хезмәтләре күрсәтү;

зыян күргән халык арасында санитар-гигиена һәм эпидемиягә каршы чаралар үткәрү;

дәвалау-эвакуация чаралары үткәрү;

куркынычсыз районда кирәкле дөвалау базасын жәелдерү, аны энергия һәм су белән тәэмин итүне оештыру;

халыкка беренче ярдәм күрсәтү;

торақсыз калган халык санын билгеләү;

сакланган торақны инвентаризацияләү һәм зыян күргән торақ фондының торышын бәяләү, зыян күргән халыкны урнаштыру өчен аны куллану мөмкинлеген билгеләү;

зыян күргән халыкны ял йортларында, пансионатларда һәм башка сәламәтләндерү учреждениеләрендә, вакытлыча торақларда (жыелма йортларда, палаткаларда, землянкаларда) урнаштыру, шулай ук аны сакланып калган торақ фонд майданына күчерү;

халыкка мэгълүмати-психологик ярдәм күрсәтү.

15.8. Хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар нәтижәсендә барлыкка килгән янгыннарға каршы көрәш буенча:

муниципаль янгын сагы эшчәнлеген булдыру һәм оештыру, аны гражданнар оборонасы һәм янгын саклауның башка төрләре белән хезмәттәшлек итү өлкәсендә әзерләүне оештыру;

авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр башкару районнарында һәм билгеләнгән тәртиптә гражданнар оборонасы категориясенә кертелгән оешмаларда янгыннарны сүндерүне оештыру;

янгыннарны сүндерү өчен химик реагентлар запасларын алдан ук булдыру.

15.9. Радиоактив, химик, биологик һәм башка зарарланган районнарны ачыклау һәм билгеләү буенча:

Минзәлә муниципаль районы территориясендәге радиацион, химик, биологик хәлләрне күзәтү һәм контрольдә тоту функцияләрен гамәлгә ашыручы гражданның оборонасын күзәтү һәм лаборатор контроль һәм халыкны яклау чөлтәрен, гамәлдәге махсулаштырылган учреждениеләрен, башкарма хакимиятнең федераль органнары бүлекчәләрен һәм хезмәтләрен, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарын һәм оешмаларны булдыру һәм аларның әзерлеген тәмин итү;

радиоактив пычрануга дучар булган территорияләрдә радиацион яклау режимнарын кертү.

15.10. Халыкны санитар эшкәртү, биналарны һәм корылмаларны зарарсызландыру, техниканы һәм территорияләрен махсус эшкәртү буенча:

дезактивирлаучы, газлаучы һәм дезинфекцияләүче матдәләр һәм эремәләр запасларын алдан булдыру;

халыкны санитар эшкәртү, биналарны һәм корылмаларны зарарсызландыру, техниканы һәм территорияләрен махсус эшкәртү өчен көч булдыру һәм жиһазлау, аларны гражданның оборонасы өлкәсендә әзерләү;

халыкны санитар эшкәртү, биналарны һәм корылмаларны зарарсызландыру, техниканы һәм территорияләрен махсус эшкәртү чараларын үткәрүне оештыру.

15.11. Хәрби конфликтларда яисә бу конфликтлар нәтижәсендә зыян күргән районнарда, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр һәм террорчылык акцияләре нәтижәсендә, тәртипне торгызу һәм саклау буенча:

жәмәгать тәртибен саклау көчләрен булдыру һәм жиһазлау, аларны гражданның оборонасы өлкәсендә әзерләү;

жәмәгать тәртибен торгызу һәм саклау, гражданның оборонасы көчләрен күрсәтү һәм халыкны эвакуацияләү маршрутларында юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү;

авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр башкару өчен гражданның оборонасы көчләренең тоткарлыксыз хәрәкәтен тәмин итү;

жиңелү учакларында пропуск режимын гамәлгә ашыру һәм жәмәгать тәртибен саклау;

эчке эшләр органнары, юридик һәм физик затларның шартнамәләр буенча мәжбүри сакланьрга тиешле объектларны саклауны көчәйтү, караучысыз калган мөлкәтне саклау буенча чаралар күрү.

15.12. Хәрби вакытта кирәкле коммуналь хезмәтләренң тиз арада эшләвен торгызу мәсьәләләре буенча:

хәрби вакыт шартларында эшләргә коммуналь хезмәтләренң әзерлеген тәмин итү, аларның гамәлләрен планлаштыру;

зарарланган газ, энергия, су белән тәмин итү, ташландык суларны агызу һәм канализация системаларын ремонтлау өчен жиһазлар һәм запас частьләр запасларын булдыру;

су чистарту, төчеләндерү һәм транспортлау өчен мобиль чаралар резервын булдыру һәм әзерләү;

суүткәргеч станцияләрдә кирәкле реагентлар, реактивлар, консервантлар һәм дезинфекция чаралары запасларын булдыру;

резервуарлар һәм сыешлыклар, жыю-тарату торба үткәргечләрен, мобиль резерв һәм автоном энергия чыганакларын, халыкны коммунал тээмин итүне оештыру өчен жиһазлар һәм техник чаралар запасларын булдыру.

15.13. Сугыш вакытында мәетләрне тиз арада күмү буенча:

алдан, тыныч вакытта, күмелү урыннарын билгеләү;

мәетләрне күмү чараларын тээмин итү өчен, шул исәптән махсулаштырылган ритуаль оешмалар базасында көчләрне һәм гражданнар оборонасы чараларын булдыру, эзерләү һәм эзерләүне тээмин итү;

һәлак булган кешеләрнең мәетләрен (жәсәдләрен) жирләү (күмү) урыннары жиһазлары;

мәетләрне эзләү, аларның табылу урыннарын теркәү, аларны алу һәм беренчел эшкәртү, үлүчеләрне тану һәм документлаштыру, ташу һәм күмү эшләрен оештыру;

санитар-эпидемиологик күзәтчелекне оештыру.

15.14. Хәрби конфликтларда яисә әлеге конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдә халыкның исән калу өчен кирәкле оешмаларның тотрыклы эшләвен тээмин итү буенча:

икътисад эшчәнлегенең тотрыклылыгын арттыру буенча комиссиянең тыныч һәм хәрби вакытта эшен булдыру һәм оештыру;

икътисад һәм инфраструктура объектларын, шулай ук житештерү чараларын төзелеш нормалары һәм гражданнар оборонасының инженер-техник чараларын гамәлгә ашыру кагыйдәләре таләпләренә туры китереп рациональ урнаштыру;

комплекслы маскировкалау буенча чаралар планлаштыру һәм уздыру;

энергия һәм су белән тээмин итү системаларының һәм чыганакларының ышанычлылыгын күтәрүгә юнәлдерелгән чаралар эшләү һәм үткәрү;

гражданнар оборонасының тыныч һәм хәрби вакытта инженер-техник чараларын, шул исәптән төзелеш проектларын эшләү һәм тормышка ашыру;

икътисад объектларында сугыш вакытында эшне дәвам итүче авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләрне планлаштыру, эзерләү һәм үткәрү;

житештерү процессын торгызу өчен кирәкле матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын алдан булдыру;

иминият фонды документларын булдыру;

заманча зыян китерү чаралары тәэсирендә житештерү фондларын яклауның нәтижәлелеген арттыру.

15.15. Гражданнар оборонасы көчләренең һәм чараларының даими эзерлеген тээмин итү мәсьәләләре буенча:

гражданнар оборонасы көчләрен заманча техника һәм жиһазлар белән тээмин итү һәм булдыру;

гражданнар оборонасы көчләрен гамәлләргә эзерләү, гражданнар оборонасы буенча өйрәнүләр һәм тренировкалар үткәрү;

гражданнар оборонасы көчләренең гамәлләрен планлаштыру;

гражданнар оборонасы көчләрен һәм чараларын жәлеп итү һәм үзара хезмәттәшлек тәртибен билгеләү, шулай ук аларның гамәлләрен һәрьяклап тээмин итү.

16. Минзәлә муниципаль районының гражданнар оборонасы чараларын финанслау гамәлдәге законнар нигезендә тормышка ашырыла.